

Antonia Pavlic 7-8-8
7019 — 60th Lane
Ridgewood Sta.
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, OCTOBER 24, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

Presedniški kandidati o vojni v Vietnamu

Vojevanje v Južnem Vietnamu je eno temeljnih vprašanj ameriške mednarodne politike. Kaj pravijo predsedniški kandidati o njem.

CLEVELAND, O. — Vprašanje vojskovanja v Južnem Vietnamu je v ospredju zanimanja ameriške javnosti, od njegove rešitve bo v marsičem zavisela ne le bodoča zunanja politika naše dežele, ampak tudi bodočnost našega gospodarstva in v dobri meri tudi bodočnost črnih predelov naših mest in s tem notranji mir v deželi. S tega vidika je posebno važno, da vemo, kako gledajo na to vprašanje trije glavni predsedniški kandidati, kajti v njih rokah bo reševanje tega vprašanja po 20. januarju 1969.

Demokratski predsedniški kandidat Hubert H. Humphrey je v glavnem na stališču predsednika L. B. Johnsona. Izjavil se je za končanje letalskih napadov in izrazil upanje, da bi bil sposoben pogajanja o miru uspešno zaključiti. Hoče okrepitev južnovietnamskih oboroženih sil in postopni umik ameriških čet iz Južnega Vietnama. Pri dogovoru z vlado v Saigonu. Pri svobodnih volitvah naj bi volili vsi, tudi člani Osvobodilne fronte, če so voljni sprejeti mirno, politično pot reševanja spora.

Republikanec R. M. Nixon je za ustavitev letalskih napadov na Severni Vietnam, "če to ne bo ogrozilo ameriških življenj in bo povečalo izgleda za mirno rešitev". On se je izjavil za "plemeniti" mir, ki pa mora biti tak, da "bo jemal pogum za take vojne v bodočnosti". Pripravljen bi bil celo pomagati Severnemu Vietnamu pri gospodarski obnovi po doseženem miru, je pa proti vsakemu sprejemu predstavnikov Osvobodilne fronte v vlado v Saigonu.

Neodvisni kandidat G. C. Wallace je voljan nadaljevati pogajanja samo določen čas. Če ta ne bi rodila uspeha, bi iskal po nasvetu vojaških vodnikov dežele "vojaško odločitev" in konec vojskovanja. Zmago nad rdečimi bi dosegel brez rabe atomskega orožja.

Vojaki proti končanju letalskih napadov

SAIGON, J. Viet. — Ameriški vojaški vodniki v Vietnamu bi radi letalske napade na rdečo v Severnem Vietnamu povečali kot zmanjšali. Prav tako zagovarjajo povečanje pritiska na rdečo v Južnem Vietnamu.

Vojaški vodniki so prepričani, da so rdeči potrebni oddihi in reorganizacije in da je zato prav posebno treba na nje pritisniti. Nekatera poročila trdijo, da se je doslej umaknilo iz Južnega Vietnama v oporišča v Severnem Vietnamu, Laosu in Kambodži od 40.000 do 60.000 rednih severnovietnamskih vojakov.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in hladno, z možno-
stjo dežja. Najvišja temperatura
okoli 55.

Saigon pustil vest o razgovorih v javnost

WASHINGTON, D.C. — Vest o tajnih razgovorih med Washingtonom in Hanoi o končanju letalskih napadov na Severni Vietnam in vsem s tem v zvezi, je pustil v javnost prvi Saigon, ker se mu vsa reč ni zdelo posebno trdna in zanj ugodna. Postopno se je z mislijo sprijaznil in se ji sedaj ne upira več tako odločno.

V saigonskih vladnih krogih so se nekaj časa bali, da jih utegne Washington v svoji želji doseči nek sporazum s Hanoi in končati vojskovanje, pustiti na cedilu ali pa jih postaviti pred dovršeno dejstvo, ko jim ne bo ostalo druge izbire kot dogovorjeno sprejeti. Saigon hoče biti pri razgovorih z rdečimi iz Hanoi enakovredna stranka, ker se gre končno za bodočnost Južnega Vietnama, v katerega imenu hoče govoriti.

Pri včerajšnjem srečanju ameriške in severnovietnamske delegacije je severnovietnamsko zastopstvo zahtevalo od ameriške delegacije, da prizna zastopstvo Osvobodilne fronte Južnega Vietnama kot edinega predstavnika Južnega Vietnama. Vodnik ameriške delegacije je to zahtevo zavrnil in predložil pritegnitev zastopnikov vlade Južnega Vietnama k razgovoru.

Vesoljska ladja Apollo odlična, pa neugodna za življenje astronautov

HOUSTON, Tex. — Vesoljska ladja Apollo 7 se je odlično izkazala v vseh tehničnih pogledih in v izvršenih nalogah, ni pa tako odlična za bivanje in življenje astronautov v njej. Za njihove osebne potrebe je potrebna nekakšna komaj kaj bolj, kot je bilo to v vesoljskem vozilu Mercury ali Gemini.

V kolikor ne bodo izboljšali osnovnih pogojev za človekovo življenje v njej, ni mogoče računati na noben daljši polet v vesolje od sedanjih. Strokovnjaki NASA priznavajo, da astronauti pod sedanjimi okoliščinami ne bi mogli vzdržati v vesoljski ladji vrste Apollo nad 14 dni in ostati pri tem polno sposobni za opravljanje svojih nalog.

Nemški admiral vohun za Sovjetijo v NATO?

Zahodnonemške zvezne oblasti preiskujejo delovanje adm. H. Luedkeja, ki je nedavno napravil samomor, osumljen vohunstva.

KARLSRUHE, Nem. — Po daljšem molku je zvezni javni tožilec Ludwig Martin priznal, da bi utegnil biti pokojni podadm. Hermann Luedke, namestnik načelnika štaba za oskrbo v glavnem stanu NATO v Belgiji, ki so ga našli mrtvega 8 dni potem, ko je stopil v pokoj, vohun za kako sovražno silo. Da je to Sovjetska zveza ali katera od njenih satelitov, je očitno.

H. Luedke je odnesel v neko trgovino s fotoaparati svoj fotoaparat, ki je bil nekaj pokvarjen. Pri pregledu so našli v njem film in ga razvili. Odkrili so, da je vseboval vojaške skrivnosti NATO. Lastnik je obvestil policijo, ta pa oddelek za boj z vohuni. Upokojeni visoki častnik se je zagovarjal, da mu je moral nekdo to podtakniti, pa ni čakal na konec preiskave, ampak se je v samotnem gozdu ustrelil.

Od tedaj so bili napravljeni še trije samomori. Med njimi samomor namestnika zahodnonemške obveščevalne službe gen. H. Wendlanda in pretekli petek podpolk. J. Grimma, ki je bil v službi v obrambnem ministrstvu v Bonn. Oblasti molče, javnost pa išče med temi samomori zvezo. Pričakujejo razkritje velikega vohunškega škandala v sami obveščevalni službi NATO.

Znana banka zapletena v trgovino s sužnji

ŽENEVA, Šv. — Predsednik Družbe proti suženstvu je pred odborom ZN trdil, da ima dokaz, da je neka znana banka vpletena v nakup sužnjev in v dražbo otrok za lastnike javnih hiš v eni izmed držav članic Združenih narodov. Tam kupljeni sužnji so bili nato prepeljani v drugo državo, tudi članico ZN.

Douglas Glover, predsednik imenovane družbe, ki ima svoj sedež v Londonu na Angleskem, ni povedal imena države, je pa očitno, da gre za dve arabski državi na Srednjem vzhodu.

Egiptovske oborožene sile pod ruskim nadzorom

KAIRO, ZAR. — Moskva je dobavila po lanskem juniju arabskim deželam vojnega materiala za okoli \$2.5 milijona. Največ je seveda dobil Egipt, vendar pa z ruskim orožjem ne more po svoji volji razpolagati. Moskva je namreč poslala v Egipt tudi 2.000 do 3.000 vojaških inštruktorjev in jih dodelila vsem vojaškim enotam v Egiptu. Še celo bataljoni so pod ruskim nadzorom.

Ruski oficirji smatrajo svojo nalogo za zelo resno; morajo živeti kar v posebnih hotelih blizu vojašnic in se ne smejo dosti bratiti z egiptovskimi tovariši, zato pa morajo skrbeti, da se vse čete redno vežbajo. Dosti je v Egiptu tudi ruskih pilotov, ker izvežbanih domačih primanjkuje. Rusi so tudi postavili nekaj novih vojaških letališč in jih dobro zamaskirali. Pod rusko kontrolo so seveda vse radarske in raketne postojanke.

Moskva ima zato v rokah vsa sredstva, da lahko krogi egiptovsko bojevitost, pa tega dela, kot bi bilo treba. Zato mislijo nekateri naši opazovalci egiptovske politike, da tudi Moskva igra dvolici vlogo, ki lahko sproži novo vojno, še predno bo zaključena sedanja, ki je pravzaprav le premirje do preklica.

Castro se otepa kosmatincev

HAVANA, Kuba. — Končno se je "nova levica" privalila tudi v Castrovo diktaturo in tam postala hudo razposajena. Uganja vse to, kar delajo pri nas razni hipijevci in jipijevci, povrh pa še razbija tujo imovino, kviri transportna sredstva, uničuje telefonske in telegrafске zveze. Castrova policija obravnava zlikovce kot tolpe pobalivnih in pustolovcev.

Kar jih dobi v roke, jih najprej obrije in ostrize, potem pa pošlje na prisilno delo v posebno taborišča. Kot pri nas, zgubljajo komatinci tudi v kubanski javnosti simpatije. Ljudje se pa vendar zelo lepo, da delajo toliko sitnosti ne ravno priljubljenemu Castrovemur režimu.

IZRAELSKA IN EGIPTSKA LETALA SE SPOPRIJELA

Včeraj so se spoprijela izraelska in egiptska lov-ska jet letala nad Sueškim prekopom pri Izmaili. Egiptsko poročilo trdi, da so Egipčani sestrelili 3 izraelska letala. Izraelci odgovarjajo, da je egiptska trditev nesmisel, ker so se vsa letala vrnila na svoja oporišča.

TEL AVIV, Izrael. — Odkar so se s koncem septembra začeli posredni razgovori med Arabci in Izraelom o ureditvi medsebojnih sporov, je vladal ob Sueškem prekopu na splošno mir. Včeraj ga je prekinilo brnenje in streljanje jet letal, izraelskih in egiptovskih, ki so se udarila na področju Izmaile. Poročilo iz Kaira govori o sestrelitvi treh izraelskih letal, četrti pa naj bi bilo poškodovano. Vsa egiptovska letala naj bi se vrnila na svoja oporišča. Izraelsko vojaško poročilo označuje kairsko poročilo za "nesmisel" in trdi, da izraelska letala sploh niso letela preko prekopa, so dejansko le prestregla egiptska letala MIG 21 in jih poglala nazaj proti Egiptu. Vsa izraelska letala so se varno vrnila na svoja oporišča.

Arabci radi pretiravajo in vidijo to, kar žele videti. Tako je bilo nemara tudi včeraj z letalskim spopadom nad Sueškim prekopom. Kairsko poročilo je bilo izdano nemara za domače potrebe in tako ne pove resnice. Izraelsko letalstvo je pokazalo svojo spretnost in sposobnost v preteklosti, zato nima potrebe po novi slavi, posebno ne po taki, ki bi slonela na lažljivih poročilih. Gledano s tega vidika bo nemara res, kar trdi izraelsko poročilo, da je šlo dejansko prej le za zavrnitev egiptovskega poskusa pogledati preko prekopa na Sinaj kot že nekajkrat v preteklosti. Izraelska Mirage 35-jet letala so se dvignila in prestregla egiptska MIG 21 jet lov-ska letala, ki so se rajše obrnila, kot pa bi se spustila v boj z izraelskimi letali, pred katerimi imajo Egipčani čudovit strah.

Razgovori med Egiptom in Izraelom po posredovanju posebnega opolnomočenca ZN G. Jarringa se med tem nadaljujejo. Začela so se 23. septembra, pa se doslej še niso bistveno premaknila nikamor. Obe strani sta nakazali približno, kaj hočeta, nista pa še povedali, kako daleč sta pripravljeni popustiti, da bi bil dosežen mir. Egiptski zunanji minister je preko G. Jarringa preteklo soboto vprašal Izrael, ali je pripravljen izpolniti zahteve resolucije Varnostnega

sveta ZN od 22. novembra lani, ki zahteva umik izraelskih čet z zasedenega arabskega ozemlja, ali ne. Pričakujejo, da bo Izrael odgovoril na to vprašanje koncem tega ali prve dni prihodnjega tedna.

Ko je ob Sueškem prekopu zadnje tedne na splošno mir, prihaja do skoraj vsakodnevnih spopadov in prask ob črti premirja med Izraelom in Jordanijo, kjer so arabski gverilci zle podjetni in delavni. Jordanija sama si med tem želi dogovora z Izraelom in pomiritve z njim bolj kot katerakoli arabska sosedna Izraela, pa je tega tudi najbolj potrebna. Izrael ima namreč zaseden njen najbogatejši del zahodno od Jordana.

Saxbe pred Gilliganom

CLEVELAND, O. — Skupina sodelavcev dnevnika Plain Dealer je skušala ugotoviti razpoloženje volivcev po vsej državi glede republikanskega in demokratskega kandidata za zveznega senatorja iz Ohia. Prišla je do zaključka, da je republikanec William B. Saxbe daleč pred liberalnim demokratom Johnom J. Gilliganom. Za Saxbeja se je izjavilo 44,6% povprašanih, za Gilligana 38,6%, med tem ko jih je 16,8% še vedno neodločenih. Zadnja številka je izredno velika. Plain Dealer napoveduje na osnovi omenjenih izidov povpraševanja zmago republikanca W. B. Saxbeja.

J. J. Gilligan je zmagal pri primarnih volitvah nad sen. F. J. Lauschetom, ki ga je dolžil nepopoljšljivega konservatizma in zastarelih nazorov in stališč. Tedaj so ga podprli zlasti črnci in delavske unije. Tokrat ni nobena od teh skupin za Gilligana posebno vneta in mu zato res ne kaže najboljšje, če v zadnjih dneh ne pride do kake bistvene spremembe. Da bi to sprožila podpora sen. S. McCarthyja, sen. E. Kennedyja in lista, New York Times, je komaj verjetno.

Študentovski nemiri tudi v Braziliji

RIO DE JANEIRO, Brazil. — Državna policija je v Sao Paulo prišla 12. oktobra preko 700 študentov, ko so se zbrali na zborovanje prepovedane Narodne študentovske zveze. To je privedlo do nemirov, demonstracij in izgrediv študentov v Rio de Janeiro.

V Rio de Janeiro je prišlo v torek do hude bitke med policijo in študenti pred poslopjem medicinske fakultete. Študentje so se zabarikadirali v bližnje poslopje bolnišnice in se spustili v boj s policijo, ki jih je hotela razgnati.

Iz Clevelanda in okolice

Assesment — Tajnica Podr. št. 25 SZZ bo pobirala assesment v petek od 5.30 do 8. zvečer v šoli sv. Vida. Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala assesment jutri od 5.30 pop. do 8. zvečer v šoli sv. Vida. Uprava išče raznašalca — Uprava AD išče raznašalca za Macauley Ave., Ridpath, Lucknow, Corsica in Trafalgar Ave. Kličite 431-0628.

Ugodno — Pri Norwood Appliance in Furniture, 6202 St. Clair Ave., imajo na zalogi odlične SEALY modroce. — Več v oglasu!

Assesment — Tajnica Društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ bo pobirala jutri, v petek, od 5.30 do 8. zvečer assesment v šoli sv. Vida.

Združen poziv kaže slabo — Nocoj bo kampanja za Združen poziv zaključena. Do postavljenega cilja 17.2 milijona nanjka še celo četrtino in pojavlja se močan dvom, če bo cilj nogoče doseči. Do včeraj je bilo nabranega in obljubljenega le 12.882.800.

Arriba odkriva levičarske študentovske načrte

MADRID, Šp. — Falangistično glasilo Arriba odkriva načrte študentovskih levic v Evropi. Levici sta dve, ena drži z Moskvo, druga s Peipingom. Tista, ki drži z Peipingom, je imela po etično konferenco v Bolgiji v Italiji. Udeležili so se konference udi zaupniki španske študentovske levice.

Tam je bil tudi skovan načrt za "delo" na devetih španskih univerzah. Sestavljen je bil program za nemire; cilj nemirov naj bi bile zahteve po univerzijskih reformah, pravicah bastijskega narodnega gibanja in načrt za boj proti "imperijalizmu". Ves ta program naj bi bil izvršen do poletja 1969. Španska študentovska levica ne oporeka resničnosti teh podatkov. Seveda pa sedaj ve o tem tudi španska policija, ki bo gotovo skušala načrte preprečiti.

N.Y. Times za Gilligana

NEW YORK, N.Y. — Znani tjujorški dnevnik N.Y. Times se je odločil, da bo podpiral kandidaturo demokratskega kandidata Gilligana za senatorja v Ohio. Ta dnevnikov korak ni prišel nepričakovano. N.Y. Times je namreč že večkrat prinesel simpatična poročila za Gilligana, dočim za republikanca Saxbeja ni imel ravno preveč laskavih besed.

Zadnje vesti

NEW YORK, N.Y. — Zveza učiteljskega je zavrnila predlog za končanje štrajka kot nezadovoljiv. Osnovne in srednje šole v mestu so ostale zaprte že drugi teden in 1.1 milijona šolarjev je brez pouka.

PARIZ, Fr. — Vrata do morebitnega sporazuma so še vedno odprta. Hanoi predloga ZDA še ni zavrnili. Upanje na skorajšnji uspeh razgovorov in na premirje je vendar začelo plahneti.

NEW YORK, N.Y. — Nekateri znani podporniki pok. sen. Roberta F. Kennedyja in sen. E. McCarthyja so ustanovili posebno svojo organizacijo za podpiranje kandidature Humphrey-Muskie za državo New York. Doslej so večinoma stali ob strani, sedaj so se pognali v volivni boj.

Pred "dogodki" v pogajanjih za mir v Vietnamu

CLEVELAND, O. — V naši mednarodni politiki skuša sedaj prevladovati optimizem. Rabijo ga po svoje vsi trije predsedniški kandidati. Strankarska politika mora zato plavati vsaj, kar se tiče izgledov za mir v isti smeri in delati pri tem le malo odklonov. Zato vse radovedno pričakuje, kakšni "veseli dogodki" bi nas lahko presenetili do 5. novembra. Pričakovanja niso preveč utemeljena, ako pomislimo, da bi pri takih dogodkih moral igrati svojo vlogo tudi Ho Či Minh v Hanoi. Brez njegove privolitve ne more biti nobenega dogodka, ne veselega ne žalostnega.

Ho Či Minh se nahaja v škripcih. Mora namreč iskati odgovor na vprašanje, kaj je boljše: ali čakati na volivni dan ali ne. Volivni dan pomeni zanj zelo veliko. Predvsem se lahko zgodi, da bo tisti dan izvoljen novi predsednik. Ako bo izvoljen Nixon, bo Ho Či Minh iz previdnosti računal, da bodo po 20. januarju prišli

pri nas kragulji bolj do veljave kot so doslej. V tem slučaju bi kazalo, da Vietnam usmeri pogajanja tako, da tudi Nixon ne bi mogel spreminiti toka razgovorov.

Ako zmaga Humphrey, je verjetno, da se sedanja demokratska politika ne bo mnogo spremenila. Samo na eno okoliščino je treba opozoriti. Humphrey ne bo tako trmast, kot je Johnson. Z njim bi se Ho Či Minh lažje pogajal kot z Johnsonom. Poleg tega ni Humphrey obtežen s politično preteklostjo, kolikor se ta tiče iskanja miru v Vietnamu. Johnsonu namreč njegovi kritiki stalno očitajo, da je zamudil že par prilik za mir, kar mu naravno Ho Či Minh ne šteje v dobro. Zato je za Ho Či Minha Humphrey boljši partner kot Johnson. O tem le malokdo v naši politični javnosti resno dvomi. Zato bi vse kazalo, da je za Ho Či Minha bolje, da čaka na 5. november in da se sedaj ne spušča v resna pogajanja z Johnsonovo administracijo.

Je pa veliko vprašanje, ali

ta alternativa tudi drži. Še zmeraj je namreč možno, da bo alabamski guverner Wallace dobil toliko volivnih mož, da bo Predstavniški dom volil novega predsednika. Koga bo pa izvolil? Nixon je predlagal Humphreyju, naj bo izvoljen tisti kandidat, ki bo dobil pri volitvah največ glasov. Humphrey se za ta predlog ne zanimala. Sicer bosta pa pri tem imeli svojo besedo tudi vodstvi obeh strank. Ako bo torej novi predsednik izvoljen na Kapitolu, danes ne more nihče prorokovati, kdo bo.

Za Ho Či Minha bi tako nastalo najbolj nerodno stanje, ki si ga moremo izmisliti. Ako ne bi bilo alabamskega guvernerja, bi Hanoi vedel že 5. novembra, pri čem je. Ker se pa tudi Wallace puli za volivne može, se lahko zgodi, da ne bo nihče vedel za novega predsednika prav do dne, ko bo odločilno glasovanje na Kapitolu. To pomeni čakanje do druge polovice januarja in seveda tudi vietnamsko vojskovanje do tistega dne.

Ali bo vojskovanje tudi

znosno? Gotovo ne bo za Ameriko. Verjetno pa tudi za Ho Či Minha ne bo veselo. Odkar je prestalo bombardiranje Severnega Vietnama, se je vlada v Hanoi vrgla z vso silo na obnovo dežele. Obnova menda kar dobro napreduje, toda zahteva od prebivalstva izredne žrtve. Pri tem stiki med Hanoi in Peipingom niso zmeraj zadovoljivi. V rdeči Kitajski vlada že cele mesece gospodarski, prometni, politični in partijski kaos, ki zmeraj bolj pogosto slabo vpliva na kitajske dobave Severnemu Vietnamu. Peiping torej ne more več tako pomagati, kot je preje, Moskvo je pa Češkoslovaška "afeta" prisilila, da zmeraj bolj pritiska za mir v Aziji. Moskovska beseda je tem vplivnejša, čim manj pomeni za Hanoi sedanji režim v Peipingu.

Ho Či Minhu se torej obetajo novi problemi. Ali ne tvega preveč, ako odlaga resna pogajanja z Ameriko? To vprašanje muči Ho Či Minha, meče pa tudi svojo senco na trenutni ameriški optimizem.

AMERIŠKA DOMOVINA

6217 St. Clair Ave. — Henderson 1-0627 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Združene države:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 206 Thursday, Oct. 24, 1968

Zaradi resnice

V "Prosveti" je bila 14. oktobra 1968 na prvi strani objavljena sledeča vest o smrti bivšega ljubljanskega župana dr. J. Adlešiča:

Bivši ljubljanski župan in odvetnik dr. Juro Adlešič, ki je bil dvakrat v Clevelandu, je umrl v Adlešičih v Sloveniji v starosti 85 let. Dr. Adlešič je bil aktiven v drugi svetovni vojni proti Osvobodilni fronti, po porazu Hitlerjeve Nemčije pa je zbežal na zahod in je leta 1949 prišel kot begunec v Cleveland, zatem pa si je ustanovil dom v Fordu, Kansas. Leta 1966 se je vrnil v Slovenijo in živel v miru do svoje smrti. Poročilo ne omenja, ako je imel kakšne težave zaradi svojega delovanja proti Osvobodilni fronti in partizanom v drugi svetovni vojni. ...

Kje so uredniki "Prosvete" dobili gornje poročilo, je njihova stvar, na tem mestu hočemo le ugotoviti, da je vse, kar je v njem o delovanju pokojnega dr. J. Adlešiča v zvezi s Hitlerjem, Osvobodilno fronto in partizani brez osnove.

Pokojni dr. Jure Adlešič je bil župan slovenskega glavnega mesta Ljubljane, ko so to aprila 1941 zasedli Italijani. V smislu odloka bana, naj vsi javni uradniki ostanejo na svojih mestih, je ostal v svojem uradu na magistratu. Italijani so vse župane pustili na njihovih mestih in vsaj v prvi dobi pustili pri starem tudi vse druge, kar je zadevalo javno upravo. S časom so postali zahtevnejši in so svoj pritisk na prebivalstvo zasedene "Ljubljanske pokrajine", ki so jo 3. maja 1941 enostavno priključili novemu Rimskemu imperiju, italijanski državi, povečali.

Ko so Italijani mislili, da so že dosti zasidrani v Ljubljanski pokrajini, so zahtevali od županov prisego italijanskemu kralju. Tako so nekega dne jeseni 1941 poklicali pokojnega dr. Jureta Adlešiča k visokemu komisarju Grazioliu. Ta mu je dejal, da bo moral priseči kot ljubljanski župan zvestobo italijanski državi in italijanskemu kralju. Dr. Jure Adlešič je mirno in trdno odgovoril, da tega ne more storiti, ker on je prisegel Jugoslaviji in Jugoslavija uradno še obstoja, četudi je zasedena od tujega vojaštva.

Ta odgovor je italijanskega polkovnika, ki je bil pri Grazioliu tekem njegovega razgovora z dr. J. Adlešičem, tako razjezil, da je malo manjkalo, da ni ljubljanskega župana telesno napadel, kot je to dr. Jure Adlešič sam pripovedoval piscu tega članka. Italijan se je končno pomiril in dr. J. Adlešiču so ukazali kratko, da mora takoj pripraviti vse za predajo županskih poslov, sam pa da mora v treh dneh iz Ljubljane in iz Ljubljanske pokrajine v Italijo. Da li so mu na razpolago, da si sam izbere kraj konfinacije.

Dr. Jure Adlešič se je odločil za Meran v Južnih Tirolih.

Dan po nastopu pri Grazioliu je prišel v pisarno župana dr. Jureta Adlešiča na magistratu pok. gen. Lev Rupnik in mu odgovoril na vprašanje, kaj želi, da je prišel prevzet posle ljubljanskega župana. Dr. Jure Adlešič mu je posle izročil in odpotoval dva dni nato v Italijo, kjer je ostal v Južnih Tirolih do leta 1949, ko je prišel v ZDA.

Osvobodilna fronta je bila ustanovljena v Ljubljani šele po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo in prvi partizani so se pojavili šele v jeseni 1941. Prav tako se je tudi šele tedaj začelo nasilje Osvobodilne fronte in odpor proti njemu. Dr. Jure Adlešič je moral iz Ljubljane, predno se je tam kak dejanski odpor proti Osvobodilni fronti sploh mogel začeti.

Pokojni dr. Jure Adlešič je bil zaveden Slovenec, trden narodnjak in zvest prisegi, ki jo je Jugoslaviji dal. Nihče mu ne more očitati kakega kolaboraterstva ne z Lahi ne z Nemci. To je dejstvo, ki ga ne more uničiti nobeno pisanje "Prosvete". Pokojnik ni bežal iz Slovenije po porazu Hitlerjeve Nemčije, ampak je bil od tam pregnan od Italijanov. Po koncu vojne je ostal v tujini ne zato, ker bi bil kak "vojni zločinec", ampak zato, ker ni maral živeti pod komunistično diktaturo. Za vrnitev domov se je odločil šele več kot 20 let kasneje, ko je vedel, da se mu ure stekajo in je hotel zatisniti svoje oči v svojem rojstnem kraju.

"De mortuis nil nisi bene!" so učili že stari Rimljani. Mar naj to za Slovence, ki se tako radi ponášamo s svojo kulturo, ne velja?

Dvomimo, da bi kdo od urednikov "Prosvete" pokojnega dr. J. Adlešiča osebno poznal in imel tako osebno kaj proti njemu. Preje so ga uvrstili med "sovražnike Osvobodilne fronte in partizanov" zato, ker so pač čitali, da je prišel v ZDA po drugi svetovni vojni kot "begunec", četudi ni dejansko nikdar nikamor bežal.

Pokojni dr. Jure Adlešič je clevelandskim Slovencem starejšega rodu znan, ker je bil gost Clevelanda in so mu celo izročili mestne ključke, ko je prišel pred drugo svetovno vojno v Cleveland k odprtju jugoslovanskega kulturnega vrta. Tedaj je bil kot župan glavnega mesta Slovenije,

bele Ljubljane, veselo in navdušeno sprejet. Ko je prišel jeseni 1949 kot človek, ki je izgubil svoj dom brez svoje lastne krivde, pred vsem zato, ker se je trdno držal svojih načel in ostal zvest svoji domovini, državi, ki ji je prisegel, in veri očetov, je bil zopet lepo sprejet. Odbor jugoslovanskega kulturnega vrta ga je sprejel in pozdravil na njemu v čast prirejenem sprejemu v Knausovi dvorani. Žal "ni bilo mogoče" za starega, nekdanjega javnega delavca v Sloveniji tedaj najti primernega mirnega dela in koticika v ameriški slovenski metropoli, tako se je odločil in se naselil pri svojih belokranjskih rojakih v Kansasu.

Vili

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskega
Tineta

Waukegan, Ill. — Od nas je zadnje čase res manj in manj glasov v slovenskem tisku. Nekeč smo imeli celo vrsto dopisnikov, ki se kar zvrstili niso mogli. Vsi so imeli veliko za povedati in glasni so bili. Tudi sporekli so se večkrat, kar je že stara slovenska navada. Pa bilo že tako ali tako, življenje je le bilo med nami Slovenci za to in ono. Veliko koristnega. Naši pisarji so si ustanovili tu župnijo, lepo napredujoče slovensko hranilno društvo, ki je zdaj milijonsko podjetje North Shore Savings and Loan — posojilnica, ki je zelo ugledna v tem mestu in okolici. Zgradili smo Slovenski narodni dom na Deseti cesti in že marsikaj drugega. Naša slovenska podjetnost je bila tu prvega pol stoletja tega stoletja živa, da malokje tako. Tu poslušaj še cela vrsta podpornih društev raznih podpornih jedrot in zvez. V resnici naš Waukegan, ali kakor naselbino starejši imenujejo "Ameriška Vrhnika", je doprinesel velik delež k napredku Slovencev v Ameriki.

Zadnja leta se manj in manj čuje od nas. Seveda so vzroki temu. Mnogo jih je pomrlo zadnja leta. Nekaj jih je odšlo v pokoj v druge kraje, nekateri v Kalifornijo, drugi v Florido. Drugi smo v letih in se nam že mnogo ne ljubijo in tako se je zanimanje za vse in naše življenje nekam umirilo.

Prav o tem se je par nas starih korenin razgovarjalo v našem narodnem hramu na Deseti cesti. Tožili smo drug drugemu, da postaja naše slovensko življenje, kolikor ga je še med nami, čedal bolj tiho in da vsi postajamo nekaki "stari strici in tete" v zasepih. Tožimo le, kako nas razne revmatične bolezni ščipljejo in da težje in težje sapo lovimo, da bi še dočkali jutrišnji dan, da bi videli, kdo bo naš predsednik v teh težkih političnih časih in kakšno vreme bo jutri.

Vzemi to, kakor kdo že hoče, ampak taki smo. Včasih sitni, včasih dobri in veseli.

Ker mi pero že slabo teče, sem že parkrat mislil, da bi naprosil g. Kolmana, da bi on kaj napisal v novem modernem duhu in stilu. Morda bo upošteval ta apel in se bo kaj oglasil.

* O DOGODKIH V ČESKO-SLOVAŠKI smo nato govorili in razpravljali. Kljub mojim letom grem rad vsaj enkrat na teden v naš narodni hram na Deseti cesti. Tam najdem vedno kakega starega znanca, včasih koga drugega in razgovarjam se o tem in onem. Naši družbi se je pridružil mož hrvatskega rodu. Govorili smo o vpadu sovjetskih čet v Čekoslovako. Nekateri bolj razburljivi so obsojali, drugi so bili bolj zmerni. Vsi smo pa čutili, da pri vsem ni nekaj prav. Jaz in par drugih smo obsojali, da tak vpad ni na mestu. Zakaj ne bi prepustili reševanje Čekoslovaki sami takih sitnosti na njenih tleh?

Brat Hrvat je pa nam začel pojasnjevati od druge strani. O-

pozoril je nas, na ga ne smatramo za kakega pristaša sovjetske politike. Dejal je: Politika včasih vsak dan, včasih vsako uro spreminja svoj obraz. In če ji ne znaš slediti, si na napačnih potih in potem napačno sodiš.

Vsi smo vsak svoje oči obrnili dvomljivo vanj. On pa je začel razlagati:

Kdor izmed vas pozna zemljepis Evrope, mu bo znana lepa lega ozemlja Čekoslovaške. Od nemške in avstrijske meje se razteza tja proti Romuniji in Črnu morju v smer jugovzhodno in deli Poljsko od Ogrske in Romunije. Na koncu severovzhodno meji na Ukrajino, t.j. na Sovjetsko Unijo. Ali je vam kaj znano to ozemlje iz časa, ko je Hitler zasedel Čekoslovaško pred 30 leti? Odtod je potem vpadel čez dve leti v Ukrajino, ko je napadel Rusijo. Napadel jo je, da bi jo zagrabil za njen trebuh ob Črnem morju. Ni se mu posrečila končna zmaga. Posrlo se mu pa je, da je prodrli v Ukrajino daleč v rusko ozemlje in malo je manjkalo, da bi to Rusijo tedaj popolnoma zadržalo. Tega se sedanjí sovjetski vojaški krogi boji. Ni nič tajnega. Nemci govorijo in delajo načrte o združitvi vseh delov Nemčije. In v hitri atomski vojni bi izvršili kaj hitri vpad preko čekoslovaškega ozemlja in preko njenih nižav v južne dele Rusije. V tem bi jih najbrže podpiral zapadni svet. Prav po naše ali ne, tako bi bilo. Tega se vojaški strategji v Sovjetiji bojijo in so oprezní proti vsem prehodom v njihove domene. To jih je vodilo v to, kar so počeli.

Nato je še dostavil: Prav tale pojav tega slučaja kaže, da Rusi nikomur ne zaupajo, le sami nase se zanašajo. Mi Amerikanci smo pa prepočasni. V preprečevanju se zatopimo šele, ko kdo drugi udari, dasi po vojaško je bolje sigurnost in varnost prva. Ne čakati, da te kdo drugi preje udari, zavaruj se in če treba, udari prvi.

Potem je nadaljeval in razlagal politične mahinacije v Evropi. V glavnem gre vsepovsod za vpostavitve nekega gospodarskega reda in stalnosti v osrednji Evropi. Brez te ni zaupanja za investicije, ker nikjer ni nobene zaimčene odgovornosti. Komunistem je premočen in za enkrat mu ne zaupajo, ker vedo, da komunizmu ni za zaupati. Brez gospodarske stabilnosti pa ni nobene zanesljivosti ne v osrednji in prav malo v vsej zapadni Evropi, ker nihče ne ve, kam se zna preobesiti jeziček prihodnosti v teh delih Evrope.

Tako tavamo v teh časih. Kako dolgo bo treba tako tavati — kdo ve? In koga bodo ti časi naredili močnejšega? Kdo to ve? Zglejda, da tega ne ve jasno nihče. Tarejo pa te skrbi ves svet. Komuniste po svoje. Zapadni demotični svet pa po svoje.

Kaka rešitev bo iz tega? Kdo ve? Jaz ne vem, je dostavil in končal. Res sitnosti je svet poln. In vedno več in več jih je. Pa še drugič kaj, če bom še dihal, do tedaj pa vse lepo pozdravljam,

Vrhenski Tine

— New Orleans je glavno in največje pristanišče za banane na vsem svetu.

Praznovanje 29. oktobra

CLEVELAND, O. — Ko je Avstrija 28. oktobra 1918 priznala odločno voljo ameriškega predsednika Wilsona, "da ne more priznati več samo avtonomije Čehom in Jugoslovonom kot temelj miru, temveč je prisiljen vztrajati na tem, da ti narodi in ne on sodijo o tem, katera akcija avstroogrške vlade bo zadovoljila težnje in pojmovanje narodov o njihovih pravicah in o njihovem poklicu, postati člani družine narodov", je avstroogrška monarhija umrla. Že naslednji dan, 29. oktobra, so se Slovenci ob velikem navdušenju odrekli stari Avstriji ter razglasili svojo svobodo in neodvisnost. Predsedstvo Narodnega sveta v Ljubljani je v sporazumu s političnimi strankami imenovalo 31. oktobra Narodno vladu za Slo-

venijo s predsednikom Josipom Pogačnikom na čelu. Petdeset let bo tega, petdeset let, kar je slovenski živel prišlo novo pot. Nihče ne trdi, da so na tej novi poti bile samo rože, toda prav tako ne more nihče trditi, da 29. oktober leta 1918 ni bil eden od največjih dogodkov na poti slovenskega naroda. Kot majhen drobec smo se po svoji volji odtrgali od velike avstroogrške gmote, v katero smo bili stoletja vgnetení.

V soboto, 26. oktobra, bo v Baragovem domu spomin na tiste dni. Govornik, prof. Vinko Lipovec nas za nekaj hipov popelje v čas pred petdesetimi leti, recitacije in deklamacije nam bodo skušale približati razpoloženje slovenskega človeka. Najstarejši so doživljali tiste čase, večina izmed nas pa je bila tedaj šele rojena.

Toliko velikih zgodovinskih spominov gre mimo nas. Naj bi vsaj ta obstal med nami, vsaj toliko, da pogledamo vanj z vso iskrenostjo. Velik je in vsak slovenski človek, kjerkoli živi, bi se ga moral spomniti.

Karel Mauser

Vseh mrtvih dan

CLEVELAND, O. — "Na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevdramno spanje, kjer kmalu dom bo moj in tvoj." Tako smo se učili v šoli pred več kot 30 leti, ko smo se pripravljali na Vernih duš dan. Krasili smo grobove naših dragih z jesenskimi rožami in molili za pokoj njih duš.

Med zadnjo svetovno vojno je padlo toliko naših dragih, na tisoče jih je pa bilo pomorjenih od zmage pijanih krvočolnečev, ko je bilo vojne že konec. Na grobove teh naših dragih še danes po tolikih letih ni dovoljeno položiti cvetja, ne smejo se opravljati molitve zanje, najraje bi videli, da bi vsi sploh pozabili nanje. Tukaj v svobodni Ameriki smo jim postavili skromen spomenik, kapelico posvečeno naši slovenski Mariji Pomagaj na Orlovem vrhu na Slovenski pristani. Od zgodnje pomladi, do pozne jeseni je Orlov vrh ves v cvetju in parkrat na leto se opravi v kapelici tudi sv. maša ali pa popoldanska pobožnost petih litanij Matere božje.

Veliko dela in stroškov je z oskrbo Orlovega vrha. Čeprav je prevzela Slovenska pristava skrb za Spominsko kapelico, se še vedno najde dosti dobrih ljudi, ki prispevajo za olepšavo Orlovega vrha ali v denarju ali z rožami. Vsem tem bi se rada sedaj javno zahvalila.

V denarju so darovali: po \$10: g. in ga. Janez Jaklič, g. in ga. Jože Dovjak, g. Jože Habjan v spomin Lovjeta Habjana in Mladi harmonikarji; \$5: g. in ga. Jože Mihevc iz Kanade; \$4.25: Ivan Hočevar; po \$2: g. in ga. John Knific, g. in ga. Jože Žnidaršič; po \$1.50 ga. Vida Jakomin; po \$1: ga. Rezka Zupančič, gđc. Jelka Pretnar in neimenovane. Slovenska šola od Marije Vnebovzete iz Collinwooda je

nabrala pri litanijah \$66.62; v nabiralniku pa se je nabrala vsota \$12.06. — Rože so darovali: g. in ga. Janez Prosen, g. in ga. Gorišek, Stepec ata, ga. Lojzka Zabukovec, družina M. Jakopic in ga. Pavla Dolinar. Neimenovana gospa, ki vsako leto preskrbi rože za gredo pod kapelico, je letos tudi darovala kip Srca Jezusovega.

Kar je denarja ostalo, ko so se poravnali stroški, sem izročila gospej Berti Lobe, blagajničarki Slovenske pristave. Denar se bo porabil za nov prenosljiv oltar, da bo duhovnik lahko maševal obrnjen proti ljudem. Morda sem kako ime pomotoma izpustila, prosim, da mi ti ne zamerijo. Hvala tudi vsem tistim, ki so mi pomagali pri sajenju, zalivanju rož in tistim, ki so kosili travo.

Vse clevelandske Slovence vabim, da pridejo prvo nedeljo v novembru na Slovensko pristanjo, da bomo skupno pomolili za naše drage rajne pri Spominski kapelici in se jim priporočili, da nam bodo pomagali v bodočnosti, ki je tako meglena.

Tončka Urankar

Vizitacija Tretjega reda

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 27. oktobra, popoldne ob enih je v cerkvi sv. Vida vizitacija Tretjega reda sv. Frančiška Asiškega. Po molitvi v cerkvi bo v šolski dvorani seja. Vsi člani in članice so vabljeni, da pridejo na vizitacijo.

Na sporedu je tudi razgovor o raznih važnih stvareh in nujni ukrepih. Pridite iz vseh fara!

Frances Lindic, predsednica

Vabilo na štajersko marlinovanje

CLEVELAND, O. — Ali se še spominjate, kako je bilo nekoč ob tem času v starem kraju? Ko so zaveli prvi jesenski vetrovi, se je oglasila širom dežele prelepa pesem klopotečev. Zadišalo je po zrelem sadju in v vinogradih se je oglasila vesela pesem trgačev. Potem je dozorel kostanj in na križpotjih slovenskih mest so se pojavile pečice s kostanjem. Med tem je v naših kletih zorel sladki mošt in okoli sv. Martina dozorel v vinu. V tem vinu se je pretakal sok slovenske zemlje, iz vinske trte, ki jo je zalival slovenski kmet s svojim znojem in pridnostjo.

Vse to se nam zdi že tako daleč. Morda pa prav zato še posebej občutimo lepoto spominov. Naši bratje in sestre, ki živijo v starem kraju, imajo domovino brez svobode. Mi v širnem svetu uživamo svobodo, naša domovina pa živi v naših spominih vsa lepa, prav takšna, kakršna je bila ob sončnem zatonu, predno sta jo zagrnili mrak suženjstva in železna zavesa.

Takrat je bilo še vse drugače — nad slovensko zemljo je sijalo modro jesensko sonce, ulice z umitim tlakom v naših trgih in mestih so bile čiste in svetle. Na vsi slovensko zemljo je legel blagoslov plodnosti. Zemlja je bila trda, toda posejana s sadjem in senom. Slovenske reke in potoki, uklenjeni v svoje struge, so zveneli kakor strune. Nad vsi slovensko zemljo je legal duh miru in olajšanja.

V soboto, 9. novembra, vas vabimo na veselo štajersko marlinovanje v farno dvorano pri Sv. Vidu. Ali se še spominjate, kako so nas nekoč vabili v svoje gorice pridni in pošteni slovenski kmetje? In ko bodo zopet svobodni, nas bodo zopet vabili, kakor vas danes vabimo mi z besedami Antona Martina Slomška: Le pridni in pošteni, smo dobre volje tam. Bomo eno zapeli, da bomo vsi veseli. Vsa žalost naj neha, kjer vince je doma!

J.

Glas iz Loraina v Ohio

LORAIN, O. — Pretekli teden smo pokopali Louisa A. Mihelica, 74 let starega rojaka s 119 E. 31 St., rojenega v Ely v Minnesoti, od koder je prišel pred 60 leti in delal v Lorain Works U.S. Steel 32 let, dokler ni l. 1959 stopil v pokoj. Umrl je v bolnišnici sv. Jožefa, kamor so ga pripeljali, ko ga je doma zadela srčna kap. Zapustil je ženo Mary, hčer Mrs. John Javor, Mrs. George Keron in Mrs. Melvin Pogorelec Sr., brata dr. Josepha Mihelica (Dubuque, Iowa) ter dva brata in dve sestri v starem kraju. Pokojnik je bil član slovenske farsv. Cirila in Metoda, ABZ in SN. P.J. Pogrebno sv. mašo je opravil župnik rev. A. Rupar, nakar so ga položili k večnemu počitku na Kalvariji.

Naš Slovenski narodni dom se pripravlja na praznovanje 45. letnice. Za v soboto, 26. oktobra, zabijo direktorji vse člane Doma na proslavo in zabavo, ki se bo začela ob šestih zvečer z okusno večerjo. Postregli bodo s pečenimi piškami in drugimi dobrotami. Po večerji bo zabaven program.

Vsi rojaki in rojakinje prisrčno vabljeni!

L. Balant

Odmev SSK

CLEVELAND, O. — Zopet se je pričela nova kegljaška sezona. Letos bo igralo kar 16 skupin. Ker je to "hendikep" liga, ima vsakdo priliko do pokalov, ki bodo podeljeni za prva mesta v večjih kategorijah.

Čeprav so vsa mesta v skupinah zasedena, je za nadomestitev še čas, da se prijavijo. Prijavitelj se lahko pri odbornikih ali pa kapetanih.

Kateraga zanima gledanje kegljanja, je pa tudi dobrodošel v nedeljah ob šestih zvečer v Euclid Green Bowling Lanes.

Moški se imajo priliko vsake petek zvečer od sedmih do devetih malo razgibati v St. Clair Recreation Center. Dobrodošli so vsi člani in prijatelji SSK-a, ki se zanimajo za odbojko.

Božje spremstvo k Charlesu in Majdi na njuni novi poti!

Na svidenje!

Grabnar

IZ NAŠIH VRST

Indianapolis, Ind. — Spoštovani! Prilagam naročnino za Ameriško Domovino za pol leta. S listom sem zelo zadovoljna, posebno sedaj, ko imam dovolj časa za branje, zelo rada berem poročila, če so lepe in zanimive. Rada imam tudi politične članke in dopise iz raznih naselbin.

Vam želim mnogo božjega blagoslova pri Vašem zaslužnem delu. Bodite vsi v uredništvu prav lepo pozdravljeni.

Mary Markich

Za dobro voljo

"Kdo je v tvojem razredu najbolj inteligenten?"

"Blaz, ker dela tako idiotski obraz, da ga učitelj nikdar ne vpraša."

"Koliko si star, Tonček?"

"Ne vem. Ko sem bil rojen, je bila moja mama stara 26 let, sedaj je pa stara 22."

"Moja teta pravi, da sta nemci in zvočni film enaka."

"Ali je zmešana?"

"Ne, gluha."

"Glej, Janez, tetin telegrami vlak zamudila. Na pot grem jutri ob isti uri."

"Če bo šla jutri ob isti uri na vlak, bo vlak spet zamudila."

MIRNA POTA

"Lepo; prisrčna hvala obema! Poslej vam bom vsem samo v nadlego." Irmo je zmoglo. Ni

Ko je oče odšel, je Irma po
prosila moža, naj posedi pri njej
ker bi mu rada nekaj zaupala.
(Dalje prihodnjič)

v odnose med Dubčkovim režimom in katoliško cerkvijo. Zato češkoslovaška vlada nadaljuje politiko do cerkve. Ravno sedaj je na primer objavila dekret, ki ureja verski pouk v šolah. Zaenkrat se tudi še ni nihče mešal v notranjo upravo katoliške cerkve. Nihče seveda ne upa trditi, da bo tako tudi ostalo. Morda je vse skupaj le zatišje pred viharom.

Naprodaj v Wickliffe
deset let stara hiša, pet sob, sedaj prazna, klet, lot z drevjem 60x180. Moderna družinska soba, slovenski sosesje, slikovita cesta, sveži zrak, blizu freeway, samo 20. minut do kleveland-skega public square. Znižana cena. \$17,300. Kličite Wm. Kennick 943-3670.

SAIGON, J. Viet. — Da pre-
preči razne devizne špekulacije
je ameriška vojaška uprava v
Saigonu vpeljala 1. 1965 "voja-
ške dolarje", kot smo jih med
drugo svetovno vojno poznali
tudi v Evropi. Seveda so postal
tudi vojaški dolarji kmalu pri-

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

MAY'S ALL 7 STORES BASEMENTS

POL-LETNA PRODAJA!

Trajno zlikanih moških srajc z bolgimi rokavi poznanege izdelka

od \$6 do 7.95

2.87

3 za \$8

Praznične srajce: Običajno razprostrt ovratnik ali z gumbom pripet, običajna širina, nekatere srajce imajo dvojne zavihke. Blago: 65% kodel poliester, 35% bombažni broadcloth in druge bombažaste tkanine. Malenkostne nedovršenosti ne bodo motile uporabe, izgleda ali pranja. Bele, progaste, barvaste. Ovratne mere 14-17½; Dolžina rokav: 32-35.

Sprejemamo pisma in telefonična naročila. Kličite CH 1-3070; Lorain 233-6141; Elvira 322-6304. KLETNI ODDELEK MOŠKIH OBLAČIL, V VSEH 7 TRGOVINAH.

Začetek sporeda ob 7.30 zvečer.

VSTOP PROST. VSI VABLJENI!

V soboto, 26. oktobra 1968.

bo v Baragovem doma na St. Clair Avenue

Proslava 50-letnice slovenskega narodnega osvobojenja in Dne slovenske zastave

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

▼ Zedinjenih Država Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE J. KOSAR, Temporary address: 42306 E. Florida Ave., Hemet, Calif.

1. podpredsednik: Louis Barbic, 1424 Highland Ave., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH J. KONRAD, One Fairlane Drive, Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON J. SMREKAR, R. R. 1 Oak Ave., Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. ALOYSIUS MADIC, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
MATTHEW KOCHVAR, 314 Larken Ave., Apt. 10-B, Joliet, Ill.
JOSEPH SINKOVICH, 2519 So. Austin Blvd., Cicero, 50, Ill.

POROTNI ODBOR:

ANTHONY TOMAZIN, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA

Direktorica prireditve:
NANCY OWEN

URADNO GLASILO:

AMERISKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena 1. 1914 in je katoliška bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenjskih zavarovanj: običajno za celo življenje, za 20 let plačevanja, za 20 let z izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Življenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	\$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	\$15,000
Od 35 do 40, odrasli oddelek	\$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	\$2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (Bolnišniško zavarovanje), ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišnico, zdravnikar in operacije. Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katolicanom od treh mesecev do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojavnosti in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH J. KONRAD, One Fairlane Drive, Joliet, Ill. 60434

HOLY FAMILY SOCIETY OF U.S.A. JOLIET, ILLINOIS

Program and Minutes of the 18th Regular Convention of the Holy Family Society of U.S.A

(Continuation)

Miss Loretta Doszak. It is impossible to convey to you of how important Loretta is to the smooth operation of our Society. It seems that everything revolves around Loretta. Her Official Title is Personal Secretary. She is a most important part of our operation — which is an understatement of the year.

Miss Carol Barbic, Director of Disbursements and Bookkeeper. Carol is in charge of the check book of the Society.

Mrs. Juel Kelly is manager of the Life Insurance Department of the Home Office. Mrs. Betty Ratkovich is assistant manager of the Life Department (both Juel and Betty perform an outstanding job in the Life Department and are a real credit to the Society).

Mr. Joseph Tabor, State Manager, State of Pennsylvania. I predict that under the leadership of Joe Tabor, Pennsylvania will be one of the most productive and rewarding states in which our Society will ever operate.

In our Benefit Department, Millie Podnar, who is on vacation, Catherine McDonald, Helen Jachinowski, Rita Cooney and Hazel Grein.

In our IBM Department, we have Nancy Drauden, Sharon Zelinski, Peggy Delaney and Mary Alice Gorman.

In our Underwriting Department, we have Maureen Delaney.

In our Disbursements Department, we have Fannie Smrekar.

Life Insurance Statistical Department, Kathy Cooney and Mary O'Connor.

Policy Department, we have June Kuglich, who is on vacation, and Maryellen Mandzuk.

The one person that could without a doubt be called the real backbone of the Holy Family Society, one who is referred to as Mrs. Holy Family Society, one who loves the Society as much as, if not more than I, lovingly referred to as the Warden of Holy Family Society, my dear, devoted and understanding wife, Norma Jean.

Last but not least, we have our Messiah, the man who can walk on water, our teacher, the one who made everything pertaining to the rejuvenation and success of our Society possible, the loveable, enchanting, hard-working (Hershey Bar) Hirsh J. Kravit.

Needless to say, I am overwhelmed with the progress of our Great Society. I feel like the fellow in a poker game that is a winner and he keeps telling jokes and the losers in the poker game keep saying deal, deal. I know that you will join me in being extremely proud of our Society's performance during the past four years. We have made great strides in all aspects of the growth of our Society.

Since our last Convention, we developed a complete new life Insurance Portfolio, a separate Life Agency, a talking movie called "The Holy Family Society Story", a new concept in protection for Senior Citizens called the Medicash Income Protection Plan, occupied and paid

cash for our new home office, became licensed and are doing business in two new States, Indiana and Pennsylvania.

Our Life Insurance Department had its most exciting and unusual growth in 1967 and the first six months of this year have again broken all records of previous years.

Your Society reached a significant plateau of becoming a Million Dollar Society in 1967.

Our Accident and Health Department is also surging ahead. The month of June in 1968 was the largest month for collections in the history of the Holy Family Society. Premiums collected for June were in excess of Two Hundred Thousand Dollars.

We all owe a debt of gratitude to the Members of the Supreme Board. They must be congratulated for all of the accomplishments of our Society. It is thru their authorization to appropriate the funds necessary to develop new portfolios, agencies and sub-agencies which enable us to accomplish the job of building a progressive and productive Society.

I, on behalf of the membership of the Holy Family Society, congratulate each and everyone of you, the Members of the Supreme Board, for the continued success and growth of our Holy Family Society. This success is made possible through your expert guidance and your willingness to keep our Society moving ahead with vigor.

NOW WHAT DOES THE FUTURE HOLD IN STORE FOR OUR SOCIETY?

I predict the following growth and accomplishments for our Society in the future:

A. The Holy Family Society will become licensed and will be doing business in many more States.

B. A concentrated effort will be made to enroll not only beneficial members but social or associated members into the Holy Family Society.

Some of the Fraternal benefits that I see implemented by our Society for its membership in the future will be:

1. A Holy Family Society mutual fund.

2. A Holy Family Society Blood Bank.

3. A Holy Family Society Travel Service.

4. A Holy Family Society perpetual Mass for departed loved ones.

5. A Holy Family Society perpetual Mass for World Peace.

6. A Holy Family Society discount card which would enable our members to purchase appliances, drugs, clothing, etc., at a substantial discount.

In conclusion, I would like to say that the fact that the Holy Family Society is able to move ahead with vigor and is able to be of real assistance to our membership is a tribute to everyone in our Society.

Thank you,
Joseph J. Konrad

Mr. Ronald Zefran now called upon Hirsch Kravitz for a statement to the assembly, the Officers and Delegates of the 18th General Convention of the Holy Family Society of U.S.A.

The work that was involved, going through thick and thin, and it seemed with never ending problems that were encountered, that the present status of the Holy Family Society of U.S.A. was achieved.

Mr. Kravitz thanked the Delegation, and the members of the Holy Family Society for the hard work and spirit that has been in effect since the acceptance of the Accident and Health program which was accepted at a Special Board meeting which was held in Chicago, Illinois, in 1957.

Before leaving he wished the Officers and the Delegation the best of luck and harmony in all deliberations at this Convention

for the good of the Society.

At this time, Mr. Zefran read several telegrams which were received. They were from the Royal Family Plan and the Southern Branch of the Royal Family Plan, and the floral pieces that accompanied the wires.

At this point of the program, after the dinner, the Assembly went into session.

President Steve Kosar opened the first business session of the 18th General Convention at 4:20 p.m.

President Steve Kosar now turned the session to Secretary, Joseph J. Konrad, and to proceed with the schedule as it is prepared.

The Secretary, Joseph J. Konrad at this time presented a motion, that President Steve Kosar be appointed permanent Chairman of the Convention. Motion seconded by Anton Tomazin, Jr. Motion Carried.

Chairman Steve Kosar proceeded and named the following Committees.

Credentials Committee

Mr. Ronald Zefran #13
Mrs. Mary Puklavetz #13
Mrs. Mary Kosar #13
Miss Ann Howard #35
Mrs. Agnes Widina #11
Mrs. Emma Fragale #12
Mrs. Rosemary Sallesse #1
Mrs. Elizabeth Drasler #6

By-Laws Committee

Mr. Robert Kochevar #35
Mrs. Ruth Bradish #17
Mr. Nicholas Pavlick #14
Mrs. Charlotte Tomazin #13
Mrs. Frances Kimak #12
Miss Mary Lou Barbic #1
Mrs. Josephine Judnich #1

Communications Committee

Mrs. Rita Skweres #37
Mrs. Katherine Bayuk #17
Mrs. Kathryn Przybylski #12
Mrs. Maryellen Mandzuk #1
Miss Natalie Kosar #13

Resolutions Committee

Mrs. Nancy Owen #1
Mr. Frank Skul #1
Mrs. Antonia Densa #13
Mrs. Rosemary Litwin #13
Mr. Victor Riola #12
Mr. Frank Widina #11
Mr. James Skweres #37

Financial Committee

Mrs. Jean Konrad #12
Mr. Edward Pilsudski #35
Mr. Harry Lang #35
Mr. John Kovas #13
Mr. Frank Turner #13
Mrs. Mae Barbic #1

Sergeant-at-Arms

Mr. Thomas Drasler #6
Joseph J. Sinkovich made a motion that we adjourn at this time until tomorrow morning. Motion seconded by Frank Skul. Motion Carried. Adjournment at 4:55 p.m.

The Rev. Aloysius Madic, O.F.M., closed the session with prayer.

Second Session, Monday, August 26th, 1968

The Supreme Board Officers and the Delegates reconvened at 9:35 a.m.

Rev. Aloysius Madic, O.F.M., opened the session with prayer. Chairman Steve Kosar called to the Assembly for order and that the second session of this Convention is now in session.

Mr. John Kovas of the Host Lodge #13 of Chicago, Illinois, led the Assembly in the Pledge of Allegiance to the Flag.

The Recording-Secretary now proceeded to read the roll call of Officers, which is as follows:

President, Steve Kosar,
1st V-President, Louis Barbic,
2nd V-Pres., Anna Jerisha,
Secretary, Joseph J. Konrad,
Treasurer, Anton Smrekar,
Recording-Secretary,
Joseph L. Drasler,
1st Trustee,

2nd Trustee,
Matthew Kochevar,
3rd Trustee, Joseph Sinkovich,

Spiritual Director,
Rev. Aloysius Madic, O.F.M.,
1st Judicial, Mary Riola,
2nd Judicial,
Anthony Tomazin,
3rd Judicial,
Frances Yucevicius,
Social and Athletic Director,
Nancy Owen.

Mr. Chairman, the roll call of Officers is completed the result is, 1st Trustee, Frank Tushek, absent due to illness, all others answered present.

The Recording-Secretary, Joseph L. Drasler, was now called to read the minutes of the previous day.

A motion was made by Anthony Tomazin and seconded by Bernice Scuteri that the minutes be accepted as read. Motion Carried.

Chairman Steve Kosar now called upon the Secretary, Joseph J. Konrad, for a report to the Convention.

The Secretary's report is as follows:

Father Madic, Members of the Supreme Board, Delegates and Alternates:

My report of actions of the Supreme Board is as follows:

1. The Supreme Board authorized the sale of the South 20 feet of lot 1, block 1, of our Society's property on Fairlane Drive to the Department of Public Works and Highways, State of Illinois. This 20 feet of property was sold for \$4,800.00.

2. The Board authorized the final payment for our new Home Office Building and directed that an open house and blessing of the building be held on May 15, 1966.

3. The Board directed that the Society attempt to become licensed in Puerto Rico, Missouri, Indiana and Pennsylvania.

3a. Society received approval in Puerto Rico but as of this date, no agency has been established.

3b. The State of Missouri advised the Society that they have a moratorium for any admittance of insurance companies of other states at this time.

3c. Society has been licensed and is doing business in Indiana and Pennsylvania.

4. The Board authorized the expenditure of \$30,000.00 to develop a new Life Insurance Portfolio. This Portfolio was completed in 1966 and the acceptance of the new policies by our membership has exceeded all of our expectations.

5. The Board directed that funds be available to develop a talking movie called The Holy Family Society. This expenditure was \$3,500.00.

6. The Board allocated funds to our General Agent and directed that he start a separate Life Insurance Agency force.

7. The Board granted a scholarship to each Diocese in the States of Illinois, Indiana and Pennsylvania for young men aspiring to the priesthood.

8. The Board directed that funds be allocated for the Papal Volunteers of Latin America.

9. The Board directed that funds be available for the National Carta Foundation.

10. The Board directed that funds be available for little league baseball, basketball and bowling teams.

11. The Board directed that the retention for Life Insurance be raised from 5 to 10,000.00.

12. The Board issued Charters to the following new Lodges:

A. Lodge No. 35 — Holy Family Society — Jesus, Mary and Joseph (Joliet).

B. Lodge No. 36 — Holy Family Society — St. Jude (Springfield).

C. Lodge No. 37 — Holy Family Society — St. Ann (Indiana).

13. The Board directed that a new and aggressive investment procedure be followed by the Investment Committee.

14. The Board directed that

Baptist, will be host Lodge for the Lodge No. 13, St. John the Convention.

15. The Board directed under a Resolution of April 27, 1968, that an amendment to the original contract for the following policies an increase in commissions is approved.

On Form No. 6-1666-P, the commission was raised from 47½% to 57½% first year.

On renewal commissions, this policy is raised from 22½% to 27½%.

On Form C-7-11-K, the commissions be raised from 47½% to 49½% first year.

On renewal, the commissions be raised from 22½% to 24%.

16. The Board directed that funds be allocated to our General Agent for the financing and paying of agency managers salaries, office expense, etc. The funds that were allocated are based on 1% of collected Accident and Health premium excluding initial premium. This amendment becomes effective May 1, 1968.

17. The Board directed that the President, Secretary and Actuary prepare the necessary forms, legal documents and all the pertinent material and file with the Insurance Departments of the following States for admittance of the Holy Family Society of the U.S.A. The States are Maryland, Ohio, Massachusetts, Louisiana and Michigan.

18. The Board directed that St. Joseph's Retirement Home, Lemont, Illinois, be given a donation in the amount of \$250.00.

19. The Board directed that the retention of the Life Insurance of the Holy Family Society be raised to the maximum of 10,000 for age 0 to age 50.

The retention to be raised to 5,000 for ages 51 through 64. This is my General Report to you.

Thank you.
Joseph J. Konrad

A motion was made at this time by Ronald Zefran and seconded by Frances Yucevicius that the report of the Secretary, Joseph J. Konrad, be accepted as given. Motion Carried.

Chairman Steve Kosar now called upon the Treasurer, Anton Smrekar, for his report, which is as follows:

Mr. Chairman, Rev. Father Madic, Members of the Supreme Board, Delegates, Alternates and friends:

May I take just a few moments to express my appreciation for your vote of confidence. It was just four short years ago that I stood before you and pledged to do all in my power to help our Society to move forward.

Serving on the Supreme Board of your Society has been a most rewarding experience. While working with the members of the Board, I have seen the Society take great strides in the furthering of its goal. You, and I, can be proud of the accomplishments which the Holy Family Society has made. But accomplishments are already a thing of the past—a yesterday so to speak—and we must not dwell too long on them. Instead, we must look forward in the dreams of the future. We must continue our efforts for a better tomorrow.

In order to have a better tomorrow we need you today. We need the continued support of our membership if we are to see the Holy Family Society continue to grow in the true Christian Fraternal Spirit.

This is my report to you, I thank you.

Anton Smrekar,
Treasurer

A motion was made by Ronald Zefran and seconded by Kathryn Przybylski that the report of the Treasurer, Anton Smrekar, be accepted as given. Motion Carried.

At this time there turned up a discussion on the floor, whether a member of the Supreme Board may be a member of a committee. This matter was cleared up to the satisfaction of the assembly.

A motion was made by Anthony Tomazin and seconded by Frances Yucevicius that no member of the Supreme Board be appointed to any Committee. Motion Carried.

Chairman Ronald Zefran of the Credentials Committee reports that all Delegates and Alternates have been cleared and certified.

Chairman Steve Kosar called upon the Secretary, Joseph J. Konrad, for his General report to the Assembly.

Father Madic, Mr. Chairman, Members of the Supreme Board, Delegates and Alternates:

Again, I have the pleasure of saying Welcome to this, the 18th Regular Convention of our Society. I know that you will join me in being extremely proud of our Society's performance during the past four years.

We have made great strides in both the Accident and Health Department and Life Department. We achieved a 35% increase in the Accident and Health Department membership.

Our Life Insurance Department had the most exciting and unusual growth. In excess of seven million dollars of new Life Insurance was issued in this period of time. Now I can safely predict that our Life Department will be issuing at least four million dollars of new Life Insurance on a yearly basis. In all respects, the results of this operation of your Society in the last four years was the best in the history of the Society.

Your Society had the privilege of paying five million dollars in benefits to our membership since our last convention. We are truly functioning in the Fraternal, Christian spirit of protection of our membership.

The financial structure in operational methods of any insurance company or Society determines its strength. Comparing the Holy Family Society of the U.S.A. with the 25 largest insurance concerns in the United States, I wish to advise you of the following facts as quoted from the Standard Analytical Service of St. Louis.

Regarding Solvency:

A wide margin of assets over liabilities is a significant safety factor. This indicates financial soundness and a company's ability to meet all obligations as they become due.

Average 25 Largest Life

Companies\$107.35
Holy Family Society\$117.76

Surplus Funds:

A large surplus ratio means ability to take emergencies "in stride". It is the acid test of excellence; shows the amount of excess funds to life reserves liability.

Average 25 Largest Life

Companies\$8.78
Holy Family Society\$55.77

Liquidity:

A substantial amount of Liquid Assets is an indication of the speed and ability with which an insurer may meet unforeseen economic emergencies that may arise.

Average 25 Largest Life

Companies\$55.72
Holy Family Society\$95.89

I believe that this report is a clear indication that your Society is very strong and is moving ahead with vigor and determination.

In conclusion, I am sure we are all proud of the growth of our Society. With God's help, we will continue to function in

(Continued on Page 5)

Ulov rib v svetovnih oceanih ni neomejen

Nekateri gospodarstveniki ocenjujejo morje kot skorajda neizčrpen vir hrane za naglo naraščajoče svetovno prebivalstvo, biologi in oceanografi pa niso takšni optimisti. Seveda bo mogoče še močno povečati ulov, pravijo ti izvedenci, toda kakor napredujejo raziskave, tako se tudi že kažejo obrisi omejenosti. Morski biolog kielške univerze dr. Hempel, ki je član posvetovalne skupine pri FAO, mednarodni organizaciji za prehrano in kmetijstvo, proučuje položaj iz tega zornega kota.

Prve proizvajalke organske snovi v morju so enocelične alge, ki plavajo kot rastlinski plankton na gladini. Od teh alg tako ali drugače živijo morske živali vseh vrst in velikosti. Rastlinski plankton, ki se z njim hrani živalski plankton, to je množice drobcenih morskih živali, je zelo neenakomerno porazdeljen v svetovnih morjih. Ponekod ga je toliko kot bilk na peščenih njivi, spet drugod mnogo manj. Nasploh pa je transport hranilnih snovi usmerjen navzdol, ker se odmrle rastline in živali potopijo. Šele v globini nekaj sto metrov se spet nabirajo hranilne soli. Zaradi mešanja in navpičnih tokov prihaja ta hranilna voda proti površju; tam se oblikujejo s planktonom in z ribami gosta področja. Primer za to so oceanske vode pred obalami Peruja in Južne Afrike. Tudi na vzhodni obali Južne Amerike so raziskovalne ladje odkrile zadnja leta množice rib, na širšem oceanu pa je površinska proizvodnja zelo omejena zaradi stalnega pomanjkanja hranilnih snovi.

Svetovno ribištvo se mora vprašati, katere morske živali prihajajo v poštev. Rastlinski plankton kot tretja stopnja oziroma — kakor pravijo izvedenci — prvi razred jedcev živali. Sem sodijo slaniki in sardine, ki jih žro roparske ribe (drugi razred), kot so polenovke, brancini in tudi tuni. Na živilskem trgu se nasploh dobijo ribe prvega in drugega razreda; izjema pa je sardela, ki se hrani neposredno z rastlinskim planktonom.

Riba, ki živi od rastlinskega planktona, obdrži v svojem telesu 20 odstotkov hranilnih snovi in daje torej tisti ribi, ki jo požre, le ta mali del tako imenovane prehrane. Riba, ki žro druge ribe ali morske živali, obdrži v organizmu samo 10 odstotkov prejetih hranilnih snovi, vse

drugo pa spreminja v energijo.

Račun prof. Hempela: za tono slanikov je potrebnih 10 ton živalskega planktona, ki je nastal iz 50 ton rastlinskega planktona. Tona polenovk nastane potemtatem iz 500 ton rastlinskega planktona. Letna proizvodnja rastlinskega planktona je ocenjena na 500 milijard ton, svetovni ulov rib pa znaša okoli 50 milijonov ton, razmerje je torej 1:10.000. Maksimalno možnega razmerja 1:500 po vsej verjetnosti ne bo nikoli mogoče doseči. Dvakratno ali dvainpolkratno povečanje sedanje proizvodnje užitnih morskih živali je vse, kar lahko znanost postavi v okvir možnosti.

V tej "prehranski verigi" so torej velike vrzeli. Hempel predlaga, da bi po možnosti lovili ribe prvega razreda, ker te še razmeroma dobro izkoriščajo prehrano. Najboljše bi bile seveda tiste, ki se hranijo neposredno z rastlinskim planktonom, torej sardele. Dejansko se je v zadnjih letih razvil pred Perujem velikanski sardelni lov, najdonosnejši v svetovnem merilu. Tam zdaj nalovijo letno devet milijonov ton sardel, kar je skoraj petino svetovnega ulova. V Humboldtovem toku je rastlinski plankton izdaten in enakomerno porazdeljen kakor nikjer drugod, žal pa te sardele niso primerne za človeško hrano; premajhne so, mastne in polne srtov, zato so uporabne le za prašičjo krmo in kurjo pičo, pri tem pa gre v izgubo do 90 odstotkov njihove hranilne vrednosti. Sicer pa jih je mogoče predelovati tudi v užitne beljakovinske koncentrate, toda tak postopek ni poceni.

Ali človek lahko neposredno uporablja plankton? Nekateri izvedenci omenjajo alge kot hrano prihodnosti; v tem primeru bi jih bilo treba gojiti na ograjenih morskih bazenih, kjer bi vodi dodajali kemične hranilne snovi. Organizmi živalskega planktona so za ekonomičen lov premajhni, morda z izjemo drobnih rakcev (Euphasia), ki živijo v hladnih morjih. Poprej so kiti požrli okoli 80 milijonov ton teh rakcev na leto, odkar pa je kitov no uvedli lov teh rakcev, ki jih čedalje manj, ta vir praktično ni izkoriščen. Sovjetski strokovnjaki za morski ribolov so poskus predelujejo v živinsko krmo.

— Med prebivalstvom Finske je 9% Švedov.

Majhni ljudje žive dalj in so bolj zdravi

Tehtno tolažilno besedo ima finski znanstvenik za tiste, ki mislijo, da so zaradi nizke, povprečne postave za marsikaj prikrasani v življenju. Če je točno, kar pravi profesor Artur Virtanen, Nobelov nagradenec za kemijo leta 1945 in priznan strokovnjak za prehrano, si lahko obetajo ljudje nizke postave daljšo življenjsko dobo in boljše zdravje kakor njihovi visokorasli starostni vrstniki.

MINUTES

(Continued from page 4)

the true, fraternal, Christian spirit for our members.

I am pleased with your continued confidence in me and I pledge my continued efforts to operate a sound and aggressive Society in your behalf.

This is my report to you.

I thank you.

Joseph J. Konrad
(To be continued)

Finski znanstvenik Virtanen, ki je dolgo raziskoval na tem področju, pravi, da je srce visokega in debelega človeka izpostavljeno znatno večjemu naporu, saj mora pošiljati kri po žilah dalje in na večji površini. Po drugi strani se v mnogih deželah nenehno zvišuje povprečna telesna višina; to ugotavlja zlasti naborne komisije. "Tega si človek ne more šteti v dobro," ugotavlja Virtanen. Telesna višina in postava sta povezani s prehrano. Nevarnost za zdravje mnogih ljudi vidi znanstvenik prav v preobilni hrani, ki o njenih posledicah razpravlja izvedenci že vrsto let.

Opis enega izmed številnih laboratorijskih poskusov v tej zvezi: enako stare morske prašičke so razdelili v dve skupini; povprečna življenjska doba tistih laboratorijskih prašičkov, katerih telesna teža se je zaradi preobilne krme povečala od 450 na 600 gramov, je bila za 30 do 40 odstotkov krajša kot pri nor-

malno hranjenih živalih v primerjalni skupini.

Prav takšni nevarnosti se izpostavljajo prebivalci nekaterih bogatih evropskih in ameriških dežel. Po najnovejših statističnih podatkih FAO, mednarodne organizacije za prehrano in kmetijstvo, vsebuje hrana povprečnega prebivalca ZDA okoli 145 gramov maščob dnevno, povprečnega Japonca pa samo 45 gramov. Povprečna telesna višina odraslega japonskega prebivalca ne presega 158 cm. Zaradi nizke postave in zmernosti v jedi imajo azijski narodi — seve z izjemo tistih, ki stradajo, poudarja Virtanen — v povprečju daljšo življenjsko dobo kot večina visokoraslih in preobilno hranjenih zahodnjakov.

Ladijska kozmetika

Od nedavnega dela v hamburškem pristanišču skupina potapljačev, ki čistijo podvodne dele ladijskega trupa. Pri podjetju "Delphin" se je za to udomačil izraz "ladijska kozmetika". Potapljači tega podjetja čistijo la-

dijski trup z jeklenimi in z najlonskimi ščetkami na stisnjen zrak.

Tako odstranjujejo alge, školjke in drugo ter vračajo trupu prejšnjo gladkost. Sistematično

čiščenje prispeva k ohranitvi nekdanje hitrosti ladje in k manjši porabi goriva, hkrati pa se zaradi tega skrajša čas, ki je potreben za pleskanje ladijskega trupa v suhem doku.

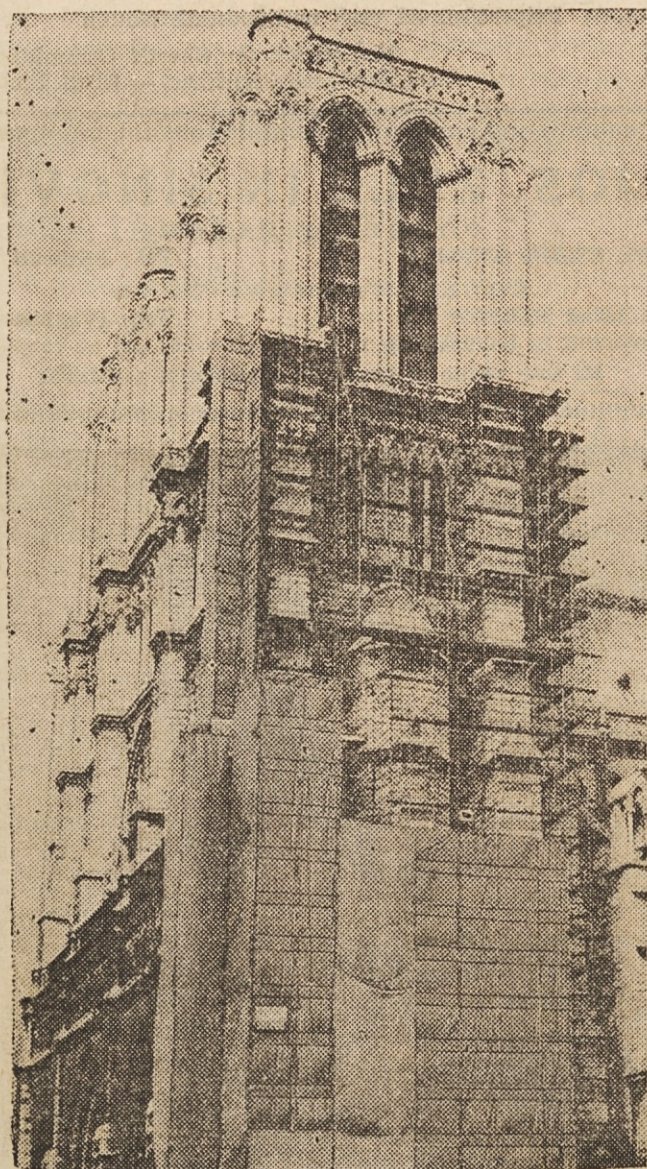
VIŠJA VZGOJA — V Nepalju je še malo šolskih poslopij, zato se vrši večkrat pouk kar pod milim nebom. Slika kaže tako šolo na prostem pod vznožjem gora pri vasi Bhulikel na vrhu, neke vzpetine.

Odprtinski karton

(Tudi v šestorčkah)

Odvijalni pokrovček

OBNAVLJAJO IN ČISTIJO — Slika kaže slavno cerkev Notre Dame v Parizu v odrih. Zgornji del, ki je svetlo bel, so že popravili in očistili. Celotna zunanost bo obnovljena v nekako dveh letih.

IZUM

spisala
METOD JENKO in
VIKTOR HASSL

"Lepo te prosim, Viktor! Vztrajaj, dobil boš še več, kakor sem ti obljubil..."

"Halo! Morava nehati. Strežnica prihaja in nočem, da bi me videla in slišala. Ne kliči me več, je bolje, da te kličem jaz, če bo treba, da ne bi vzbudilo kakega suma."

"Kakor se ti zdi, Viktor!"

Simon je majal z glavo in neodločno odložil slušalko. Strmel je tjavdan, a brž se je zopet zdrnil in vstal. Napravil se je in hitro odšel v startno poslopje. Tam je brezbrizno pregledal še vse naprave in dajal še zadnja navodila. Skoz okno je pregledal obširni prostor pred mogočno stavbo in s strahom opazoval vrvenje množic, ki so se že začele zbirati okoli zgradbe. Uslužbeni so tekali z enega konca na drugega, nekateri so stali, drugi utrujeni že posedali; prodajalci so pripravljali pijače in jedade, da bodo lahko postregli lačnim in žejnim. Vse je bilo na nogah, vse je hitelo, zakaj prehitro se je približeval čas odleta.

Dan pred startom je Simon sklical še zadnji sestanek družabnikov in upnikov. Pričakoval jih je v stanovanju. Ko so bili zbrani, so posedli za veliko mizo. Prvi je začel Simonov glavni upnik Coonington, ravnatelj banke Fedor & Co. Z izbranimi besedami je poveljeval Simonovo podjetnost in vztrajnost. Vsi so pritrdjevali in čestitali žarečemu Simonu.

Priglasil se je drugi govornik, s Simon mu ni dal do besede.

"Gospodje!" je povzel Simon. "Nimamo časa, da bi poslušali take in podobne brezplodne govore. Treba je, da vas opozorim in na nekatere vaše dolžnosti. Jutri boste morali sami sprejemati goste, ker od jutri zjutraj pa do samega pristanka električne gondole mene ne boste videli; zaprt bom v startnem poslopiju."

Seja je bila zelo kratka in Simon je odslavlil družabnike. Poslušali so njegove besede čisto tiho, da ga ne bi še v zadnjem trenutku jezili. Tudi Simonove zamere so se bali. Uslužno so mu stiskali roko in se ponižno priklanjali, ko so odhajali.

"Da ste mi jutri vsi na svojih

mestih! Na svidenje!"

Na večer velikega dogodka so se valile črne reke ljudstva po newyorških cestah na startni prostor, da bi zasedle boljše mesta. Ves New York je oživel. Vse je drvelo iz hiš in govorilo le o čudovitem poletu. Vso noč so stali in še pomislili niso na vrnitev.

Zgodaj zjutraj se je pripeljal na prostor Simon in s strahom gledal množice. Težko in tesno mu je bilo pri srcu, mislil si je, ali bo uspel ali ne. Če se mu poskus ne posreči, ga bo množica strla in uničila.

Simona je pogled na ljudi do mozga pretresel, zbal se jih je. Da bi se obvaroval pogledov, je potegnil zavese v avtomobilu, da ga ne bi nihče videl. Zavozil je naravnost v poslopje. Stel je k vratom in potrkal. Oglasil se je Alfred in zavpil: "Kdo je?"

"Simon. Odprite!"

Alfred je obstal, pomislil in na to odločno dejal: "Ne, Simon, ne bo šlo. Ne pustim vas noter, nimate dostopa! Kar pojdite, bom že sam vse izvršil, ne potrebujem nikogar."

Simonu se je zdelo Alfredovo postopanje predrzno, zardel je kakor rak. Videl je, da je vse zaman, zato se je hitro odločil, da bo odšel in ga ne bo nihče videl. Klavirno je odšel k avtomobilu in se odpeljal domov.

Popolnoma strt se je vrnil. Pred seboj je imel uro in neprestano pogledoval nanjo. Čas je brezobzirno potekal. Bilo je videti, kakor bi blaznel. Tresel se je ko šiba na vodi. Prižigal si je cigare in pil črno kavo. Ko ris je gledal po sobi.

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

COUPLE WANTED

Housekeeper and all-around maint. man. Live-in apt. in pvt. home. 433-3983 RO 1-5460 (206)

CHILD CARE

Lite housework. Live in. Own room and board. West Suburb. Ph. 447-8033. (208)

HELP WANTED

ORDER FILLERS AND STOCK WORK

Steady Work and Good Starting Salary Apply Warehouse Entrance Between 2 P.M. and 4:30 P.M. TASH INC. 3417 N. Halsted (206)

MALE HELP

WAREHOUSE HELP

Experienced Packers, Checkers, Order Fillers. APPLY Warehouse Entrance Between 2 P.M. and 4:30 P.M. TASH, INC. 3417 N. Halsted (206)

FEMALE HELP

GIRLS — WOMEN NEEDED AT ONCE! ENVELOPE MACHINE OPERATORS TRAINEES Progressive envelope company has openings on 1st and 2nd shifts, for envelope machine operators. WE WILL TRAIN Starting rates: 2nd shift \$1.75 per hour Rapid progression, when trained

AMERICAN ENVELOPE CO.

3100 W. Grand Avenue An Equal Opportunity Employer (206)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

HARLEM-FOSTER, CHICAGO Best Buy, only \$35,000. All brick ranch, 3 bdrms., top location. 5055 N. Ottawa, by appt. Call NE 1-0453. By Owner (206)

ASHLAND-ADDISON By Owner Brk. 2 flat, Excell. cond. Rec. rm. in full fin. bsmt. Oak flrs. & woodwork. 2 car gar. w/overhead doors. Cyclone fence. See to Apprec. 327-2276. (206)

BY OWNFR — 6400 W. 4800 NO. Deluxe 6 Rm. face brick home and gar. 12 yrs. old. Lot 60x135. Excellent loc. Upper 40's. By appt. MU 5-9177. (209)

BUILDING WITH LIQUOR — DIFFICULT WITHOUT CEMENT .. GROCERY plus Bar for sale. Well established. Owner retiring. Priced for quick sale. Oak Lawn. 422-3535 (207)

BUSINESS OPPORTUNITY

COCKTAIL LOUNGE — By owner, Leading S.W. Side Cocktail lounge. Food, late license and entertainment. Est. 8 yrs. 445-2938. (209)

Dvajseto poglavje.

V bližini samega startnega poslopja, v prostorni podzemeljski kleti, je bilo zbranih polno ljudi. Gnesti so se morali, preden so prišli do kozarca vode. V kleti je šumelo ko v panju.

Pri zidu, v kotu velike podzemeljske dvorane je sedela v bližini točilne mize Frida, bivša Simonova služkinja.

Blodila je vsa nesrečna po ulicah, trkala in iskala skromno službo, toda reva je ni mogla dobiti. Imela je prav malo upanja, ker ji je Simon napisal skrajno nepovoljno spričevalo. Zašla je na ta prostor in naravnost v klet, ki jo je po časi in z užitek srebala.

"O, Frida!" jo je presenečena pozdravila prijateljica. "Kaj pa ti tukaj?"

Frida se je obrnila in spoznala prijateljico: "Pozdravljena! Res, dolgo se že nisva videli. Veš, hudo mi je. Pomisli, brez službe sem!"

"Kako to, Frida? Saj si bila vendar pri bogatem Simonu v službi, tistem, ki nam pripravlja veliki dogodek!"

Frida je vzdihnila: "Že res, bila sem, a me je odpustil in vrhu vsega mi je napisal še grdo spričevalo, da ne morem in ne morem dobiti druge službe."

"Čudno, povsod ga povzligujejo v nebesa, ti pa poveš kaj takega."

Prijateljica se je zamislila; ni mogla prav razumeti, kaj naj misli. Slišala je o Simonu samo hvalo in poveljevanje, prijateljica ji nenadoma pokaže drugačno podobo.

"Če bi ti vedela, kakšen ničvrednež je Simon, kakšna zverina je, kar za glavo bi se prijala. Verjemi mi!"

"Povej no že, kaj se je zgodilo!"

"Bojim se o tem govoriti, ker me morda kdo zasleduje: vem stvari, ki so jim zelo nevarne. Veš, Simon je morilec! Nekoč je govoril z nekim hipnotizerjem in sem prisluškovala. Menila sta se, da bo treba nekoga hipnotizirati."

Segla je v žep in izvlekla kos zmečkanega papirja in ga prebrala: "Nekega Rollanda bi bilo treba hipnotizirati. Tega bi morali nato še ubiti na današnji proslavi. Ne razumem, kaj se snuje, a to vem, da pošteno ni, da je nekaj groznega." Prijateljica je zbegana poslušala Frido in kar bledela. Cesa takega ni pričakovala. Frida se je plašno ozirala naokoli in prav pri točilni mizi zagledala sumljivega, s hrptom proti njej obrnjenega človeka; očitno je poslušal pogovor. S pogledi sta se ujela in mož je pristopil ter jo prijel za roko. Frida se je hudo prestrašila in glasno zavpila. Neznanec je bil stražnik Stowerja, kakor bi se bil pogreznil v zemljo.

Vpitje se je slišalo v startne prostore, zato se je po zvočniku oglasil Alfred in povedal, da se Simon ne more pokazati, ker ima preveč dela, naj bodo le mirni, zakaj vsi stroji brezhibno delujejo in teh Simon ne sme pustiti.

Komaj je zvočnik utihnil, so zažareli po vsem prostranem prostoru veličastni žarometi. Na vrhu zgradbe je stala električna ura s premerom trideset metrov; bila je močno osvetljena z množičnimi žarnicami in vidna daleč naokrog. Vse je šlo gladko izpod rok, natančno kakor si je zamislil Simon. Kazalec na uri je kazal že enajst pred polnočjo. Uro pred odletom so zaigrale vse godbe ameriško himno. Tedaj so tudi vključili vse svetov-

Na vseh koncih so zaigrale godbe. Stemnilo se je že in prižgati so morali velikanske električne svetilke. Množice ljudi so vpile in klicale Simona, naj se prikaže. Toda zaman, ni ga bilo

wer v civilni obleki in je vršil službo tajnega policaja, ker se ob takih prilikah zberejo najtemnejši izrodki newyorškega podzemlja, da bi izrabili ugodno priliko.

Stowerja je bolelo, da se okrog Alfreda pletejo take zahrbtnosti. Ze pri obravnavi je sklenil, da bo ob prvi priložni priliki pomagal Alfredu in odkril resnico o zločinu. Strašne besede so mu odprle oči in ga opozorile, da Alfredu grozi velika nevarnost. Bil je zvest obljubi in sklenil, da ne bo odnehal, dokler ne povrne Alfredu usluge, saj se je plemenito žrtvoval zanj. Cisto jasno mu je bilo, da se Simon hoče kako odkrižati Alfreda. Edina misel mu je bila, kako rešiti Alfreda. Mislil si je, da je prišel dan, ko se bo lahko maščeval Simonu. Ves poten je prišel na prsto in se pomešal med gručo ljudi.

Alfred je bil vendar pri bogatem Simonu v službi, tistem, ki nam pripravlja veliki dogodek!"

Frida se je vzdihnila: "Že res, bila sem, a me je odpustil in vrhu vsega mi je napisal še grdo spričevalo, da ne morem in ne morem dobiti druge službe."

"Čudno, povsod ga povzligujejo v nebesa, ti pa poveš kaj takega."

Prijateljica se je zamislila; ni mogla prav razumeti, kaj naj misli. Slišala je o Simonu samo hvalo in poveljevanje, prijateljica ji nenadoma pokaže drugačno podobo.

"Če bi ti vedela, kakšen ničvrednež je Simon, kakšna zverina je, kar za glavo bi se prijala. Verjemi mi!"

"Povej no že, kaj se je zgodilo!"

"Bojim se o tem govoriti, ker me morda kdo zasleduje: vem stvari, ki so jim zelo nevarne. Veš, Simon je morilec! Nekoč je govoril z nekim hipnotizerjem in sem prisluškovala. Menila sta se, da bo treba nekoga hipnotizirati."

Segla je v žep in izvlekla kos zmečkanega papirja in ga prebrala: "Nekega Rollanda bi bilo treba hipnotizirati. Tega bi morali nato še ubiti na današnji proslavi. Ne razumem, kaj se snuje, a to vem, da pošteno ni, da je nekaj groznega." Prijateljica je zbegana poslušala Frido in kar bledela. Cesa takega ni pričakovala. Frida se je plašno ozirala naokoli in prav pri točilni mizi zagledala sumljivega, s hrptom proti njej obrnjenega človeka; očitno je poslušal pogovor. S pogledi sta se ujela in mož je pristopil ter jo prijel za roko. Frida se je hudo prestrašila in glasno zavpila. Neznanec je bil stražnik Stowerja, kakor bi se bil pogreznil v zemljo.

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve: okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepič. Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

ne radijske oddajne postaje, da je sleherni človek tudi v najbolj zapuščenih gorskih vasi lahko slišal, kaj se dogaja v New Yorku. Tisoči zbranih ljudi iz vseh delov sveta so poslušali državno himno. Kakor hitro je bila himna odigrana, so nepregledne množice završale v navdušenju. Nestrpnost se je naglo stopnjevala.

(Dalje prihodnjič)

Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!

Firmest Sealy ever nationally advertised

at \$49⁹⁵ twin or full size each piece

Sealy Golden Guard

A GOLDEN SLEEP SALE SPECIAL.

Extra firmness from hundreds of heavy gauge, specially tempered coils. Smart print cover deeply quilted through puffy cushioning for surface comfort! It's a dream of a bargain!

Norwood Appliance & Furniture

6202 St. Clair Ave.

361-3634

JOHN SUSNIK AND SONS

Mrlški oglednik Samuel R. Gerber pravi:

"Novotarije in izboljšanja šerifa McGettricka so povečala varnost vsakega prebivalca v Cuyahoga okraju..."

RE-ELECT

JAMES J.

McGETTRICK SHERIFF

DEMOCRAT

Priporočan od vseh narodnostnih skupin

McGettrick for Sheriff Committee Carl Narducci, Chairman — 22281 Libby Rd.

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdlicott 1-0583

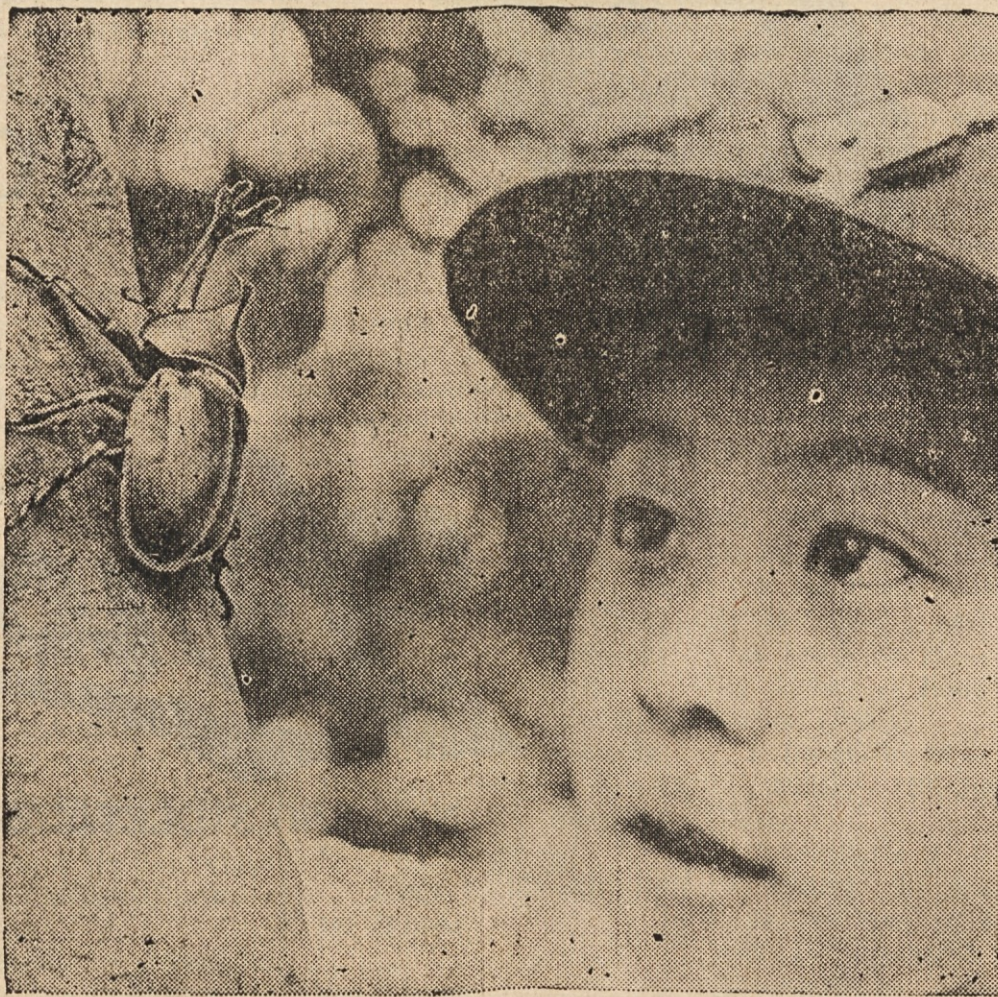
COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpisajo

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

HROŠČE ZBIRAJO — Na Japonskem trenutno fantiči tekmujejo v tem, kdo bo imel močnejše, večje in lepše hrošče. Na sliki vidimo dečka, ki pazljivo ogleduje hrošča, če bo primeren za njegovo zbirko ali pa za — prodajo. Lepe primerke je namreč mogoče prodati po 10 centov in več.

ZA LEPO BARVO GRE? — Filmska igralka Florinda Bolkan iz Brazilije počiva na morski obali pri Rimu tekoma snemanja v Italiji.